

Nr 128.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för adjunkten S. W. Uhr att för lönetur tillgodoräkna viss tjänstgöring; given Stockholms slott den 21 februari 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Arthur Engberg.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG,
EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Engberg anför härefter:

I samband med sitt beslut angående omorganisation av det högre skolväsendet anhöll 1927 års riksdag, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning i fråga om rätt för statsanställd lärare att för åtnjutande av ålders-tillägg tillgodoräkna sig den tid han kunde hava tjänstgjort som lärare vid statsunderstödd kommunal eller enskild läroanstalt, samt för riksdagen fram-lägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Den 18 juni 1927 anbefallde Kungl. Maj:t härefter skolöverstyrelsen att till Kungl. Maj:t inkomma med utredning och förslag i ämnet.

Innan överstyrelsen hunnit fullgöra det sålunda givna uppdraget, erhöll emellertid 1928 års lönekommitté till uppgift att uppgöra förslag till ny

lönereglering för befattningshavare vid undervisningsväsendet, varvid även berörda spörsmål kom under övervägande. Det av lönekommittén sedermera framlagda löneregleringsförslaget upptog bestämmelser, som skulle lösa frågan. Detta förslag har ännu icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Med skrivelse den 18 november 1935 har skolöverstyrelsen numera till Kungl. Maj:t inkommit med den anbefallda utredningen. Då frågan om lönereglering för ifrågavarande personal för närvarande är föremål för utredning och denna utredning jämväl omfattar spörsmålet om rätt att för lönetur tillgodoräkna tjänstgöring vid statsunderstödd kommunal eller enskild läroanstalt, torde i avvaktan på resultatet av ifrågavarande utredning frågor av förevarande art fortfarande liksom hittills böra prövas från fall till fall.

Under punkten 162 i 1933 års åttonde huvudtitel anförde jag, att jag gav min anslutning till ett framlagt förslag om successiv avveckling av pedagogiska skolan i Uppsala från och med budgetåret 1933/1934. Avvecklingen skulle vara fullt genomförd vid vårterminens slut år 1936. Jag framhöll i detta sammanhang, att det eventuellt framdeles torde bliva erforderligt, att viss ersättning efter skolans nedläggande bereddes skolans föreståndare. Riksdagen lämnade ifrågavarande förslag och uttalande utan erinran.

Hos Kungl. Maj:t har nu förutvarande föreståndaren vid pedagogiska skolan Sten Wilhelm Uhr, som av Kungl. Maj:t den 24 juli 1934 utnämnts att från och med den 1 augusti vara adjunkt vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall, gjort framställning om rätt att för ålderstillägg få tillgodoräkna sin tjänstgöring såsom lärare, sedermera föreståndare vid nämnda skola.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande:

Uhr, som är född den 23 december 1879, har avlagt filosofie kandidatexamen år 1908 samt filosofie licentiatexamen år 1912. Genom resolution den 13 juli 1913 erhöll han behörighet att söka och innehava ordinarie ämneslärarbefattning vid kommunal mellanskola och högre folkskola. Från och med höstterminen 1905 till och med vårterminen 1910 har han tjänstgjort såsom lärare samt från och med höstterminen 1910 till och med vårterminen 1934 såsom föreståndare vid pedagogiska skolan i Uppsala. Uhr har medgivits rätt att vid skolan anställa realskole- respektive realexamen under tiden vårterminen 1921—vårterminen 1936. Sedan Uhr utnämnts att från den 1 augusti 1934 vara adjunkt vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall, har han under läsåren 1934—1936 erhållit tjänstledighet från nämnda befattning för avvecklandet av pedagogiska skolans verksamhet.

I utlåtande den 6 maj 1935 har *skolöverstyrelsen* — under framhållande, att Uhr från och med höstterminen 1919 kunde enligt de grunder, som för närvarande gällde för rektor vid kommunal mellanskola, sägas hava bestritt full tjänstgöring — anfört huvudsakligen följande:

Då frågan om nedläggning av den pedagogiska skolan i Uppsala aktualiserades och av Kungl. Maj:t berördes bland annat under punkt 162, åttonde huvudtiteln i statsverkspropositionen år 1933, framhöll Kungl. Maj:t, att det eventuellt framdeles torde bliva erforderligt, att viss ersättning efter skolans nedläggande bereddes skolans föreståndare. Sedermera hade emellertid Kungl. Maj:t, på förslag av överstyrelsen, genom beslut den 24 juli 1934 utnämnt Uhr att från och med den 1 augusti 1934 vara adjunkt vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall, under vilka förhållanden någon särskild ersättning icke syntes bliva erforderlig. Då sökanden, som vore född den 23 december 1879 och vid tiden för utnämningen sålunda uppnått en ålder av 54 år, icke tidigare haft sådan anställning i statens tjänst, som berättigade till ålderstillägg i adjunktstjänsten, åtnjöte han sedan utnämningdagen lön i första lönegraden.

Med anledning av sökandens anhållan att få för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig tjänstgöring vid pedagogiska skolan ville överstyrelsen särskilt framhålla, att även om pedagogiska skolan närmast hade karaktären av en enskild mellanskola, den dock intoge en särställning gent emot övriga enskilda skolor så till vida, som den varit intimt knuten till Uppsala universitet, varifrån den åtnjutit särskilt anslag, och därigenom kommit att till sin karaktär betydligt mera närma sig en statlig institution än fallet vore med övriga privata skolor. Då sökanden dessutom under mycket lång tid varit anställd vid skolan i egenskap av dess föreståndare, torde det få anses rimligt och billigt, att han i lönetursavseende åtminstone icke försattes i en ogynnsammare ställning, än om han under tiden hade haft extra ordinarie anställning vid ett statligt läroverk. Överstyrelsen funne sig därför böra tillstyrka framställningen, i vad den avsåge lönetursrätt, men ansåge, att sådant tillgodoräknande borde ske allenast för den tid — med avdrag av tre år — under vilken skolan stått under överstyrelsens inseende och sökanden åtnjutit rätt att med skolans lärjungar anställa realexamen, d. v. s. från och med vårterminen 1921.

Statskontoret har i utlåtande den 14 september 1935 på av skolöverstyrelsen anförda skäl biträtt överstyrelsens i ärendet gjorda hemställan.

Då Uhr blivit utnämnd till adjunkt vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall, synes, såsom skolöverstyrelsen framhållit, någon särskild ersättning till honom i anledning av pedagogiska skolans i Uppsala nedläggande icke kunna ifrågakomma. I likhet med myndigheterna anser jag däremot, särskilt med hänsyn till den särställning, nämnda skola intagit, goda skäl föreligga, att åt Uhr nu utverkas rätt att, i enlighet med skolöverstyrelsens förslag, för erhållande av ålderstillägg som adjunkt tillgodoräkna sig sin tjänstgöring vid samma skola, i vad denna tjänstgöring avser tiden från och med vårterminen 1921 med avdrag av tre år.

Departementschefen.

Jag hemställer förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att adjunkten vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall Sten Wilhelm Uhr må för erhållande av ålderstillägg

Kungl. Maj:ts proposition Nr 128.

såsom adjunkt tillgodoräkna den tid — med avdrag av tre år — varunder han från och med vårterminen 1921 tjänstgjort vid pedagogiska skolan i Uppsala.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lars Tunberg.
